

Sosiaalinen vastuu sairaanhoidopiirien hankinnoissa

Mitä, miksi ja miten?

Sonja Finér, Finnwatch, 20.11.2019

- Edistämme ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestäväää yritystoimintaa.
- Tutkimme Suomessa toimivien yritysten vastuullisuutta.
- Teemme viestintää ja vaikuttamistyötä.

YK-PERIAATTEET RAKENTUVAT KOLMEN PILARIN VARAAN:

- 1) valtioiden velvollisuus suojella ihmisoikeuksia.
- 2) yritysten vastuu kunnioittaa ihmisoikeuksia.
- 3) ihmisoikeusloukkausten uhrien pääsy tehokkaiden korjaavien toimenpiteiden piiriin.

YK-periaatteet, Periaate 6:

*Valtioiden on edistettävä
ihmisoikeuksien
kunnioittamista yrityksissä,
joiden kanssa niillä on
kaupallista toimintaa.*

HILMA
Julkiset hankinnat

Etusivu Pääsivu Palaute

Tutustu julkisiin hankintoihin Etsi ilmoituksia Täytä ilmoitus

Hakusana(t) HAE

Ajankohtaista

Tutustu uuteen Hilmaan!
22.10.2019

HILMAN vuoden 2018 tilastot
julkaistu
10.9.2019

Komission ESPD -lomakkeen
sähköinen täyttöpalvelu päättyi
8.5.2019
10.5.2019

Huomioitavaksi vuodenvaihteessa
5.12.2018

HILMAN vuoden 2017 tilastot
julkaistu
29.11.2018

CPV-koodien käyttö muuttuu
8.11.2018

CPV-koodien käyttö muuttuu HILMAN
päivityksessä
5.9.2018

Hilma uudistuu

Tervetuloa HILMAN sivuille!

HILMA on työ- ja elinkeinoministeriön ylläpitämä maksuttomasti ilmoittavat julkisista hankinnoistaan. Yritykset puolestaan hankintamenettelyistä ja ennakkotietoa tulevista hankinnoista.

HILMAssa ilmoitetaan kansallisen ja EU-kynnsarvon ylittävien ennakkoilmoitus, hankintailmoitukset ja jälki-ilmoitukset verkkosivustolla.

Hankintoja koskevien ilmoituslomakkeiden täyttö edellyttää voimassaolevia ilmoituksia voi selata ilman rekisteröitymistä tai tarvittaessa rekisteröidä etusivulta.

Julkaistuja ilmoituksia voi hakea hakukoneella. Uusimmat

Uusimmat ilmoitukset

Hankintalainsäädännön mukaiset ilmoitukset Muut ilmoitukset

Ilmoituksia: 3734 [näytä kaikki](#)

[1-50](#) [51-100](#) [101-150](#) [151-200](#) [201-250](#) [251-300](#) [301-350](#)

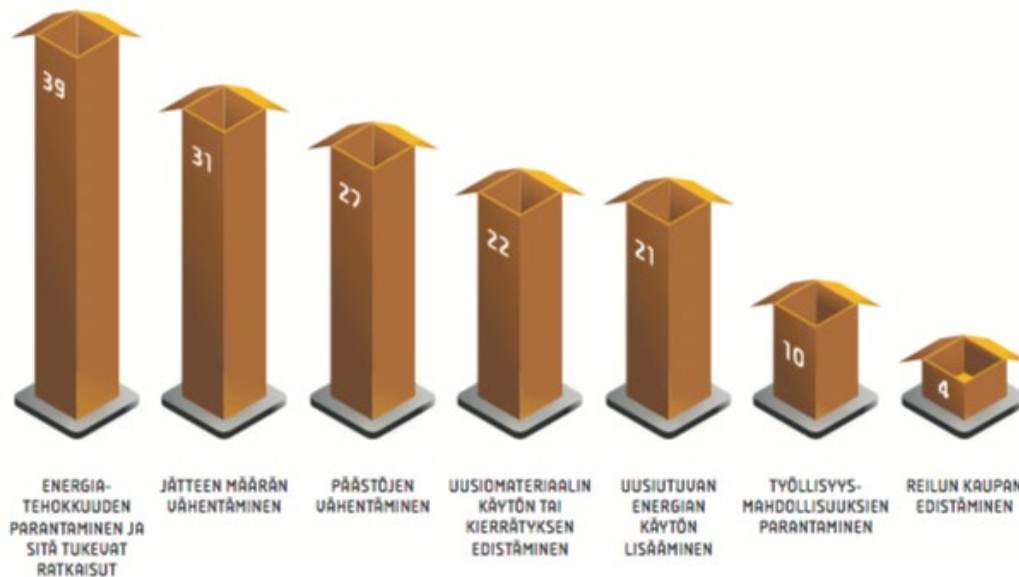
Julkaistu	Tarjoustensa määräaika	Ilmoituksen nimi
19.11.2019 17:08	11.12.2019 12:00	Rapasaaren laiturin korjaus elinvoiman ja kaupunkikehityksen Kansallinen hankintailmoitus
19.11.2019 17:00	19.12.2019 10:00	Kuopion kaupungin maaseutun 61 (Sansia Oy)

- Julkisten hankintojen tehokkuuden lisäämiseksi hallitus ryhtyy toimiin vahvistaakseen laadullisten kriteerien huomioonottamista julkisissa tarjouskilpailuissa. Hankintalakia kehitetään ohjaamaan hankintayksikköjä ottamaan huomioon kokonaistaloudellisuuden kriteereinä ensisijaisesti hinta-laatusuhdetta ja kokonaiskustannuksia ja käyttämään pelkkää hankintahintaa kriteerinä vain rajatusti.
- Edistetään sosiaalisten, ilmasto- ja kestävän kehityksen tavoitteiden toteutumista julkisten hankintojen kautta.
- Lisätään hankintojen vastuullisuutta. Tavoitteen edistämiseksi arvioidaan hankintalain ympäristö-, sosiaali- ja työoikeudellisten rikkomusten poissulkemisperusteiden laajentamistarpeet sekä keinot korostaa yritys- ja verovastuullisuutta. Tehdään tarvittavat kehittämispäätökset arvioinnin pohjalta.
- Valtion ja kuntien on toimittava suunnannäyttäjinä ympäristöystävällisten ratkaisujen käyttöönottamisessa.
- Hankintaosaamisen tasoa ja hankintalain velvoittavuutta kestäviin hankintoihin ja laatuarviointiin nostetaan. Hankintalakia muutetaan siten, että hiili- ja ympäristöjalanjälki sisällytetään hankintakriteereihin ympäristövaikutuksiltaan merkittävissä hankinnoissa.

Mitä ongelmia julkisissa hankinnoissa on?

KUVA 14. Mitä kestävyystavoitteita ja -kriteereitä hankintaan sisältyi, mainintojen lukumäärä. (n=86 hanketta, vastaaja voi valita useamman vaihtoehdon)

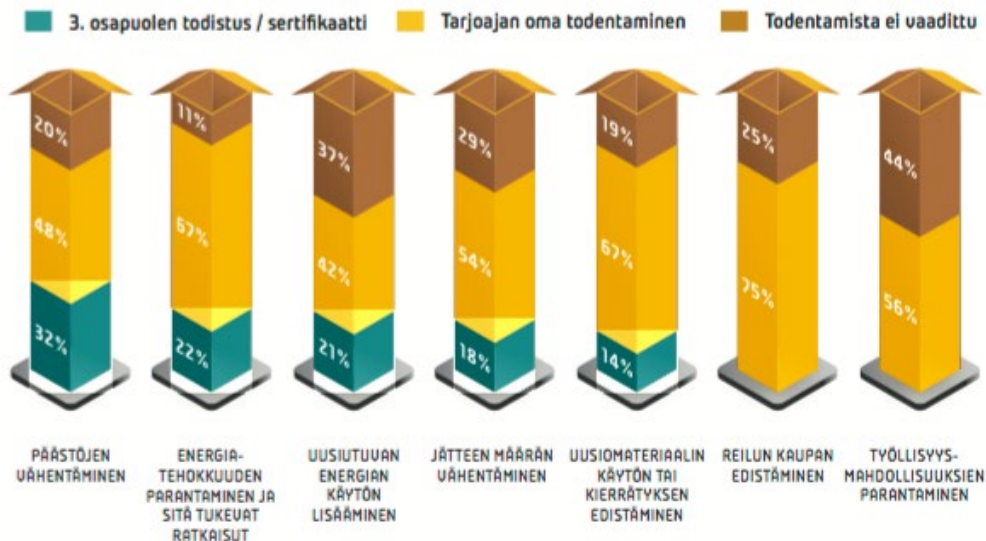
Hankintaan sisältyneet kestävyystavoitteet ja -kriteerit

Mitä ongelmia julkissa hankinnoissa on?

KUVA 16. Tuotteen tai ratkaisun kestävyden todentaminen.

Vaadittiinko tarjoajia todentamaan tuotteensa / ratkaisunsa kestävyys?

Miten ongelmat näkyvät käytännössä?

US blocks import of goods suspected to have been produced with forced labour

On 30 September 2019, the U.S. Customs and Border Protection (CBP) issued Withhold Release Orders (WROs) covering five different products from five different countries. This action was based on information from CBP that indicates that the products are produced, in whole or in part, with forced labor.

 Finnwatch

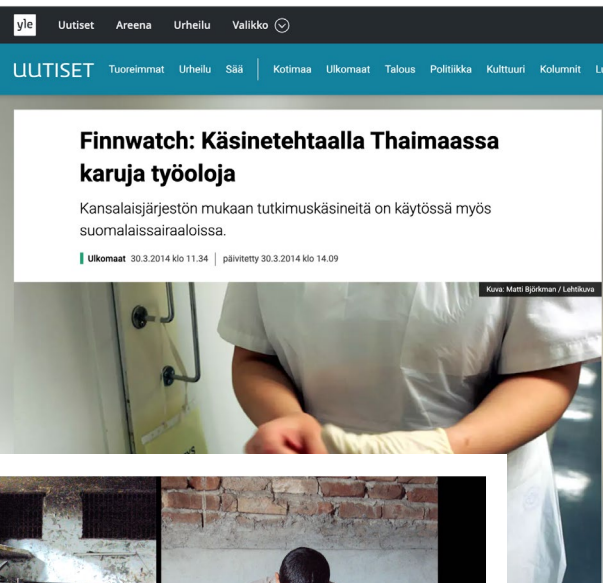
KEITÄ OLEMME MITÄ TEEMME JULKAISUT TUE TYÖTÄMME MEDIALE YHTEYSTIEDOT

Vakavia työelämän oikeuksien loukkauksia sairaalakäsineiden tuotannossa Malesiassa

Uutiset

07/12/2018

Maailman suurimpiin käsinevalmistajiin kuuluvan malesialaisen yrityksen tehtailta on tavattu vakavia työelämän oikeuksien Malesiaan saapuneet siirtotyöntekijät asuvat surkeissa oloissa, valtavia määriä ylityö ja ovat maksaneet työpaikastaan suuret rekrytointimaksuja. Työntekijöiden ammatillinen järjestäytyminen on kielletty.

- Sairaalakäsineet: Malesia, Kiina, Thaimaa, Indonesia (luonnonkumi)
- Riskit: pakkotyö, ihmiskauppa, rekrytointimaksut, elämiseen riittämättömät palkat, pitkät työpäivät, lapsityövoiman hyväksikäyttö (luonnonkumi)
- Tekstiilit: Intia, Kiina, Bangladesh, Turkki
- Riskit: elämiseen riittämättömät palkat, pitkät työpäivät, lapsityövoiman hyväksikäyttö (erit. puuvilla)
- Instrumentit: Pakistan, Kiina
- Riskit: työterveysongelmat, elämiseen riittämättömät palkat, pitkät työpäivät, lapsityövoiman hyväksikäyttö

CASE: Finnwatchin ja HUS Logistiikan yhteistyöhanke

- Code of Conduct: vastuullisuuden vähimmäisvaatimukset
- Hankinnan kohteen kriteerit: pakolliset ja pisteytettävät
 - ensimmäinen luonnos riskikartoituksen pohjalta
 - luonnoksessa hahmoteltujen kriteerien soveltuvuutta testattiin vuoropuhelulla mahdollisten tarjoajien kanssa kahdesti ennen tarjouspyynnön julkaisemista
- Sopimusehdot:
 - sopimuskauden aikainen valvonta tuotantolaitostasolla
 - Code of Conductin vastaisten käytäntöjen sanktioiminen
- Tulossa:
 - ihmisoikeusriskiprofiilit yleisimmistä HUS Logistiikan sopimustuotteiden valmistusmaista
 - riskeihin perustuvia kriteerihahmotelmia
 - opas auditointiraporttien tulkitsemiseen (voimassaolo, arvosana jne)

- Yleisellä tasolla, voidaan käyttää kaikissa riskimaahankinnoissa
- Asettaa yleiset vastuullisuusvaatimukset ihmisoikeussopimusten pohjalta
- Menee tietyissä kohdissa pidemmälle kuin markkinoilla olevat yleisimmät auditointijärjestelmät (elämiseen riittävän palkan vaatimus, rajoitetaan työtuntien määriä)
- Apuna sopimuskauden aikaisessa valvonnassa

- Tuotantolaitoksen tiedot: "Lataa dokumentti, josta ilmenee tuotantolaitoksen nimi ja osoite ja/tai GPS-koordinaatit, sekä vakuutus"
- Vinkki: ei kannata antaa yrityksille mahdollisuutta merkitä tietoja liikesalaisuuksiksi
- Riskimaatuonnille erityisvaatimuksia: "Mikäli tarjottavien käsineiden teollinen tuotanto tapahtuu maassa, joka ei ole ratifioinut hankintalain 81 §:n 1 momentin 5 kohdassa mainittuja ILO:n perussopimuksia, tulee Tarjoajan ladata riippumattoman kolmannen osapuolen suorittama sosiaalisen vastuun auditointi (esim. Amfori BSCI, SA8000 tai vastaava auditointi), jonka tuotantolaitos on läpäissyt hyväksytysti. "

Pisteytettävät kriteerit 1 (riskikartoituksen pohjalta)

- Rekrytointimaksut kieltävä politiikka:

Lataa todistus siitä, että käsineet tuottaneella tuotantolaitoksella on rekrytointimaksut kieltävä politiikka, joka sisältää yksityiskohtaisen kuvauksen kielletyistä rekrytointiin liittyvistä maksuista, sisältää toimenpiteet politiikan valvomisesta sekä rikkomusten yhteydessä sovellettavista korjaavista toimenpiteistä. Rekrytointimaksuiksi katsotaan esimerkiksi erilaiset palvelumaksut rekrytointiyritykselle, matkustusasiakirjoihin liittyvät maksut, maksut terveystarkastuksista, sopimuksen allekirjoituksesta perittävät maksut, koulutusmaksut, matka- ja majoituskulut. Vaihtoehtoisesti voi myös todentaa, ettei tuotantolaitos käytä tuotannossaan ulkomaisia siirtotyöntekijöitä.

Pisteytys: 0p tai 5p.

- Luonnonkumin alkuperä ja vastuullisuus:

Lataa selvitys luonnonkumin alkuperästä, josta ilmenee viljelmän tarkka nimi ja osoite ja/tai GPS-koordinaatit, jos tarjotussa tuotteessa käytettävä luonnonkumi pystytään jäljittämään sille viljelmälle/viljelmille asti, jossa lateksi on kerätty.

Pisteytys: 0p tai 5p.

Lataa dokumentti, joka todistaa tarjotun tuotteen luonnonkumin olevan vastuullisuussertifioitu tai tulevan hyväksytysti vastuullisuusauditoiduilta viljelytiloilta. Lataa dokumentti riippumattoman kolmannen osapuolen suorittamasta sosiaalisen vastuun auditoinnista jokaisen luonnonkumia tuotteeseen toimittaneen viljelytilan osalta. Riittävänä dokumentaationa voidaan pitää auditointiraporttia tai tuotesertifiointia, joka osoittaa viljelmien tuotanto-olojen täyttävän ILO:n perussopimuksia koskevat kriteerit. Esimerkki hyväksyttävästä todistuksesta on FSC-auditointi/sertifiointi tai muu vastaava riittävät sosiaalisen vastuun kriteerit (ILO:n perussopimukset) sisältävä auditointi/sertifiointi, joka täyttää määritelmän.

Pisteytys: 0p tai 5p.

- Valmiita malleja jo käytössä ihmisoikeuksien huomioimiseen, kannattaa lähteä rohkeasti kokeilemaan.
- Markkinavuoropuhelu keskeisessä asemassa kilpailutusten onnistumisen kannalta.
- Selvitettävä millä tasolla tarjoajien vastuullisuus on.
- 3. osapuolen auditointien käyttö yleistynyt → perustaso
- Mahdollista tiukentaa vaatimuksia tulevaisuudessa edellyttämällä tiettyä tasoa auditointituloksissa
- Vertailukriteerit muokkaavat markkinoita ja viestittävät tarjoajille vastuullisuuden suunnan

1/2018

Sanoista tekoihin

Sosiaalisen vastuun pilottiprojekti Hansel Oy:n ja KL-Kuntahankinnat Oy:n kanssa

3/2017

Sosiaalisesti vastuullisempia luonnonkiven julkisia hankintoja

8/2015

Vastuullisempia kumikäsitteitä?

Seurantareportti Siam Sempmedin työoloista

